

Aan: Standaardisatieraad Nationaal Archief 14 november 2023

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
25 oktober 2023

Bijlage
3

memo

Accordering handreiking Digitaal overbrengen

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht de handreiking Digitaal overbrengen te accorderen als kennisproduct. Na accordering zal het Nationaal Archief van de handreiking een webpublicatie maken. Het is mogelijk dat bij die slag nog redactionele aanpassingen zullen plaatsvinden.

1. Algemene toelichting

Op 3 april 2023 heeft de Standaardisatieraad akkoord gegeven op de ontwikkeling van het kennisproduct Digitaal overbrengen. Dit kennisproduct is ontwikkeld in het kader van de opdracht Stimulering Digitale Overbrenging van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Eerder zijn binnen dezelfde opdracht de handreikingen Digitale vernietiging en Toegang tot overgebracht digitaal archief tot stand gekomen. Deze drie handreikingen zijn bedoeld om de overheidsorganisaties inzicht te geven in verschillende aspecten van het digitaal overbrengen, zowel vooraf als achteraf en daarmee overheidsorganisaties te stimuleren om hun digitale informatie over te brengen.

2. Handreiking Digitaal overbrengen

2.1. Inhoudelijke toelichting

De handreiking Digitaal overbrengen richt zich specifiek op de voorbereidingen en de processen van het digitaal overbrengen in de praktijk. Deze is opgebouwd uit drie modules met een startpagina;

1. Definities en kaders,
2. Digitale overbrenging in de praktijk,
3. en Praktijkvoorbeelden.

De module Definities en kaders vormt de theoretische basis. Deze beantwoordt de vraag wat overbrengen en vervroegd overbrengen precies inhouden, hoe het verschilt van vervreemding en uitplaatsing, die buiten de scope van deze handreiking vallen, en welke wettelijke kaders van toepassing zijn op het overbrengen van archief.

De module Digitale overbrenging in de praktijk is de kern van de handreiking. Hierin zijn randvoorwaarden en hulpmiddelen samengebracht die het digitaal

overbrengen vereenvoudigen. Deze zijn afgeleid uit de interviews die zijn gehouden met archiefbewaarplaatsen en overheidsorganisaties die ervaring hebben opgedaan met een digitale overbrenging of met een pilot op dit gebied. Uit diezelfde interviews zijn ook vijf praktijkvoorbeelden opgetekend die samen de module Praktijkvoorbeelden vormen. Bij deze voorbeelden is bewust gekozen voor een verscheidenheid aan informatieobjecten om de verschillende uitdagingen bij het digitaal overbrengen uit te kunnen lichten. Naast het overbrengen van overheidsinformatie uit een DMS naar het e-depot, zijn ook voorbeelden met het overbrengen van een netwerkschijf, websites, videotulen en bouwtekeningen uitgewerkt. In het laatste voorbeeld zit een extra moeilijkheid, want in die situatie is vervanging van papieren documenten aan het overbrengen vooraf gegaan.

De handreiking beschrijft de huidige situatie van het digitaal overbrengen. Vaak is er sprake van legacy systemen, waarin nog onvoldoende rekening is gehouden met de duurzame toegankelijkheid van de overheidsinformatie. Dit gaat op termijn wijzigen. Het Nationaal Archief volgt deze ontwikkelingen en zal de handreiking erop aanpassen.

Nieuwe praktijkvoorbeelden zijn in elk geval na een jaar te verwachten, omdat bekend is dat meer archiefbewaarplaatsen en overheidsorganisaties ervaring gaan opdoen met digitaal overbrengen en zoeken naar oplossingen. Zo gaat het Nationaal Archief zelf in 2024 twee pilots doen met wijzigingen in het proces van digitaal overbrengen.

De tekst van de handreiking kan na accordering nog wijzigen onder invloed van de nieuwe Archiefwet en het nieuwe Archiefbesluit.

2.2 Proces van totstandkoming

Deze handreiking is ontwikkeld door Content Strategy, in nauwe samenwerking met het veld en het Nationaal Archief (ook als opdrachtgever). Conceptversies van de modules zijn besproken met en getoetst door een redactiegroep, met experts van de volgende organisaties:

Archiefbewaarplaatsen

Noord-Hollands Archief
West-Brabants Archief

Gemeenten

Gemeente Velsen

Provincies

Provincie Groningen

Rijksoverheid

Ministerie van Economische Zaken

ZBO

De Nederlandse Bank

Nationaal Archief

Onze referentie

-

Datum

25 oktober 2023

Nationaal Archief